

Wil'skracht

Parochie Heilige Willibrordus
Handen en voeten geven aan Gods Liefde

November 2025

Afscheid: op weg naar de hemel

Inhoud

- 3 Pastoraal woord
- 6 Pelgrims
- 7 van Hoop
- 8 Leven na de dood
- 12 Mensen van hoop
- 15 Misdienaar tot in de dood
- 16 Ga nooit weg zonder afscheid

Colofon

November 2025
Jaargang 15 - editie 8
Oplage: 7.500 stuks

"Wil'skracht" is een uitgave van de
Parochie Heilige Willibrordus.

E-mail: wilskraft@rkwb.nl

Redactie: Pastoor Bouke Bosma, Rob
van Reisen, Marian Castenmiller,
Renée van der Salm, Biba Prokopová,
Olivia Osiewacz.

Voorkant: Zonsondergang in
november - *Renée van der Salm*

Overname van teksten mag, mits met
bronvermelding.

Voor degenen die de Wil'skracht per
post ontvangen vragen wij een
vrijwillige bijdrage om ten minste de
portokosten te dekken.

Deze gaarne overmaken op het
volgende rekeningnummer:

NL84 RABO 0158 4836 42

tnv RK Parochie Heilige Willibrordus

Kopij aanleveren

Kopij voor de **december/januari-**
editie van de Wil'skracht ontvangen
wij graag **uiterlijk 7 november 2025**.

Graag **afbeeldingen los in JPG-**
bestand, en platte tekst in Word-
document insturen via

wilskraft@rkwb.nl. De redactie
behoudt zich het recht voor om een
keuze te maken en/of aanpassingen
te doen. Alleen eigen teksten/
afbeeldingen of rechtevrij materiaal
aanleveren, zodat we geen
copyright-claims krijgen, aub.

Beste lezer,

Dit is het laatste nummer van het huidige liturgisch jaar. De redactie koos dit jaar voor het thema: Pelgrims van hoop, groeien in geloof. Wij volgden de weg van de mens vanaf het allereerste begin. De mens, klein en hulpeloos geboren. De mens die opgroeit, groter en sterker wordt en zijn of haar eigen weg kiest. De mens die als kind kennismakt met het geloof en daarin verder groeit. Tijdens de vieringen in de kerk leer je meer over het geloof en word je je bewust van de kracht van het geloof. En van de kracht van het samen zijn als parochie. We weten allemaal dat het leven niet altijd positief is, in ieders leven komen perioden van verdriet en gemis voor. Dan is het fijn als er mensen zijn die bij je staan om jou te steunen. En ook het geloof kan een grote steun zijn.

Nu zijn we aangekomen bij het laatste stukje van het leven, is het thema afscheid nemen, op weg naar de hemel. Een moment dat voor ieder van ons komt. Wat mogen we verwachten van de weg naar de hemel? Hoe zou het daar zijn? In het evangelie van Johannes (14:1) noemt Jezus de hemel "het huis van mijn Vader" met vele kamers: een huis waar Hij een plaats voor ons bereidt. Een mooi vooruitzicht, dat de redactie u graag meegeeft.

Marian Castenmiller

Onderhoudswerkzaamheden begraafplaats bij de voormalige Mariakerk te Lisse

In november a.s. gaan we onderhoud plegen op de begraafplaats van de voormalige Mariakerk. Er worden "oude" en vervallen monumenten van de zandgraven verwijderd. Dit is incl. de omrandingen en afdekplaten. Het terrein wordt daarna met groenvoorzieningen heringericht door onze eigen vrijwilligers.

Bij al deze werkzaamheden zullen wij het respect voor de begraafplaats hanteren.

Tijdens de periode van deze werkzaamheden is het bezoek aan de begraafplaats **niet mogelijk**. De definitieve data zullen wij op locatie weergeven.

Indien er hierover vragen zijn dan kunt u deze stellen via onze administratie; Mevr. P. v.d. Veek 0252-418870 of sec@rkwb.nl.

Het geloof komt voorop

Momenten van het leven

In het leven van ieder mens zijn er momenten van vreugde en momenten van afscheid. We vieren geboorte en doop, de eerste communie en het huwelijk, maar we worden ook geconfronteerd met ziekte, verlies en dood. Het thema van dit nummer van ons parochieblad, "Afscheid, op weg naar de hemel", raakt aan de kern van ons geloof: de overtuiging dat de dood niet het laatste woord heeft, maar dat wij geroepen zijn tot eeuwig leven bij God.

De belofte van Jezus

Wanneer wij afscheid nemen van een dierbare, ervaren we hoe kwetsbaar wij zijn. Toch mogen wij ons dan gedragen weten door de woorden van Jezus: "Ik ben met u, alle dagen, tot aan de voleinding van de wereld" (Mt. 28,20). Dit is de belofte die Hij zijn leerlingen meegaf toen Hij hen uitzond. Hij liet hen niet alleen achter, maar verzekerde hen van zijn blijvende nabijheid. Die belofte geldt ook ons vandaag.

Het geloof komt voorop

Hoofdstuk 1 van ons nieuwe pastoraal beleidsplan begint met precies dit uitgangspunt: het geloof komt voorop. Alles wat wij als parochie doen – vieren, catechese, diaconie – krijgt pas betekenis wanneer het geworteld is in dat geloof. Het geloof is de bron die ons draagt, de reden waarom wij samenkomen en vieren, en de kracht die ons verbindt. Vanuit dat geloof willen wij als gemeenschap ook in momenten van afscheid hoop en troost bieden.

De vraag die ons telkens gesteld wordt, is: hoe geven wij vandaag vorm aan die zending die Jezus ons gaf? Want onze tijd is anders dan vroeger. We leven in een samenleving die vaak weinig ruimte laat voor geloof en Kerk. Juist daarom is het belangrijk dat wij als parochie laten zien dat geloof geen last uit het verleden is, maar een

levende bron van hoop voor vandaag.

Samen onderweg

Bij een afscheid ervaren we hoe belangrijk die gemeenschap is. Samen bidden, zingen, luisteren naar Gods Woord, het uitspreken van woorden van dank en hoop – dat alles helpt ons om het verlies te dragen. Als parochie willen wij daarom een plaats zijn waar mensen zich gedragen weten, niet alleen in tijden van vreugde, maar ook in momenten van verdriet.

Het beleidsplan stelt ons voor de uitdaging om niet te blijven stilstaan bij wat moeilijk is, maar om met vertrouwen vooruit te kijken. Het vasthouden aan wat voorbij is helpt ons niet verder, maar ook het zomaar loslaten van tradities is niet de juiste weg. We worden uitgenodigd om samen te ontdekken hoe we het Evangelie in onze tijd kunnen laten klinken. Daarbij dragen we allemaal verantwoordelijkheid. Het zijn niet alleen de pastoor of de leden van het pastorale team die de Kerk dragen, maar iedere gedoopte heeft een taak. Samen vormen wij het Lichaam van Christus.

Afscheid en hoop

Dat samen doen is een kernwoord. Samen leren wij, samen vieren wij, samen dienen wij. Iedere bijdrage,

hoe klein ook, is van waarde. Juist in die veelkleurigheid wordt zichtbaar hoe de Geest werkt in onze gemeenschap. Of het nu gaat om het opsteken van een kaarsje, het helpen bij een viering, of het meebidden voor iemand die ziek is – alles draagt bij aan de opbouw van Gods Koninkrijk.

Het thema "Afscheid, op weg naar de hemel" nodigt ons uit om met gelovige ogen naar de dood te kijken. Natuurlijk doet afscheid pijn, en natuurlijk blijven wij onze dierbaren missen. Maar ons geloof zegt ons dat zij opgenomen zijn in Gods liefde, en dat wij eens mogen delen in diezelfde heerlijkheid. Het perspectief van de hemel geeft troost en richting.

Verderop in dit blad vindt u een nadere toelichting op het beleidsplan. Maar de kern ligt hier: **het geloof komt voorop**. Als wij ons daaraan vasthouden, kunnen wij ook in moeilijke tijden vertrouwen dat God met ons meegaat.

Mogen wij daarom als gemeenschap steeds opnieuw groeien in geloof, hoop en liefde. Dan wordt zichtbaar dat het laatste woord niet de dood is, maar het leven – het leven bij God, waar wij eens thuis mogen komen.

Bouke Bosma, priester

Samen Kerk van betekenis

Inleiding

Met dit nummer van ons parochieblad willen we u graag meenemen in iets bijzonders: het nieuwe pastoraal beleidsplan 2025–2030 van onze parochie. In het pastorale artikel hebt u gelezen dat het geloof voorop staat. Dat vormt het fundament. Maar hoe bouwen we daarop verder? Dat wordt uitgewerkt in de hoofdstukken 2 en 3 van het beleidsplan, waarin onze missie en visie centraal staan.

Onze missie: leven vanuit Christus

Waarom bestaan wij als parochie? Het antwoord is helder: wij willen een geloofsgemeenschap zijn van enthousiaste mensen, waar iedereen zich thuis voelt. Vanuit onze relatie met Jezus willen wij Gods liefde handen en voeten geven, en anderen inspireren om dezelfde weg te gaan.

Deze missie maakt duidelijk dat de parochie geen gesloten kring is, maar een gemeenschap die openstaat en uitnodigt. Ruimte voor geloof én twijfel, voor vreugde én verdriet, voor ieder die zoekt of verlangt naar zin en warmte.

Onze visie: Kerk van betekenis in een veranderende wereld

De visie laat zien hoe we die missie willen verwezenlijken. Wij willen een Kerk zijn die trouw blijft aan Christus én begrijpt dat de wereld om ons heen voortdurend verandert. Dat vraagt om creativiteit, moed en samenwerking.

Daarbij steunen we op drie pijlers die onze gemeenschap dragen:

- Catechese: samen leren en groeien in geloof.
- Liturgie: samen vieren en Christus ontmoeten.
- Diaconie: samen dienstbaar zijn en liefde zichtbaar maken.

Later in dit blad wordt op deze pijlers uitgebreider ingegaan. Hier willen we vooral benadrukken: het zijn geen losse onderdelen, maar samen vormen ze het hart van hoe wij willen Kerk-zijn.

Een uitnodiging tot eenheid en dienstbaarheid

Paus Leo XIV zei recentelijk in zijn toespraak tot het College van Kardinalen:

“Een paus is een nederige dienaar, niets meer.”

Op weg naar 2030

Het beleidsplan schetst een toekomstbeeld: in 2030 willen wij een bloeiende parochie zijn. Een gemeenschap met inspirerende vieringen, ruimte om te leren en te groeien, en een hart dat openstaat voor de noden van de samenleving. Een Kerk die niet alleen een plek van geloof is, maar ook een bron van hoop en liefde.

Dat toekomstbeeld begint vandaag. Het begint in het kleine: door mee te doen, te bidden, te helpen, te luisteren. Door onze gaven te gebruiken, groot of klein.

Tot slot

Het nieuwe pastoraal beleidsplan is geen document dat in een la blijft liggen. Het is een uitnodiging om samen op weg te gaan, geleid door de Geest, en telkens opnieuw te ontdekken hoe wij Kerk van betekenis kunnen zijn.

Mogen wij als gemeenschap steeds groeien in geloof, hoop en liefde en laten zien dat Kerk-zijn geen taak is van enkelen, maar een gezamenlijke roeping.

namens het pastoraal team
Bouke Bosma, priester

Van droom naar daad: onze strategie

Inleiding

In de eerdere artikelen hebt u gelezen over het fundament van ons nieuwe pastoraal beleidsplan: het geloof komt voorop (hoofdstuk 1), en over onze missie en visie (hoofdstukken 2 en 3). In dit artikel willen wij als Leiderschapsteam (LT) graag laten zien hoe wij dat concreet vorm willen geven in de komende jaren. Dat staat beschreven in hoofdstuk 4: strategie.

Waarom strategie?

Een missie geeft richting, een visie schetst het toekomstbeeld. Maar zonder concrete stappen blijft dat gemakkelijk een droom. Daarom hebben wij gekozen voor een strategie die helpt om onze missie en visie stap voor stap in praktijk te brengen.

Onze strategie is opgebouwd rond vier gebieden die samen het leven van onze parochie dragen: diaconie, liturgie, catechese en gemeenschapsopbouw.

Diaconie – handen en voeten geven aan liefde

Diaconie betekent: dienstbaarheid in navolging van Jezus. Als parochie willen wij oog hebben voor wie kwetsbaar is, zowel binnen als buiten onze gemeenschap. Concreet betekent dit dat we werken aan het versterken van bezoekgroepen, zodat mensen die ziek zijn, eenzaam of in nood, nabijheid ervaren. Ook willen we praktische hulp beter zichtbaar en bereikbaar maken.

Liturgie – het hart van ons samenleven

De liturgie is het kloppend hart van onze parochie. Wij willen dat onze vieringen plekken zijn waar mensen Christus ontmoeten, waar vreugde en eerbied samengaan, en waar ruimte is voor jong en oud. Dat doen we door aandacht te geven aan stilte en gebed, aan muziek die aanspreekt, en aan nieuwe vormen van liturgie die mensen helpen om dieper te beleven.

Catechese – groeien in geloof

Geloven leer je niet in één keer, maar groeit een leven lang. Daarom willen wij ruimte scheppen voor catechese: van doopvoorbereiding tot geloofsgesprekken in huiskringen, van gezinszondagen tot cursussen voor vrijwilligers. Zo kan iedereen, jong en oud, groeien in de relatie met Jezus.

Gemeenschapsopbouw – samen Kerk-zijn

Naast vieren, leren en dienen is er iets dat alles verbindt: gemeenschap. Kerk-zijn doe je nooit alleen. Daarom hechten wij waarde aan momenten van ontmoeting en samenhang: koffiedrinken na de viering, vrijwilligersdagen, bedevaarten, herdenkingen en gezamenlijke vieringen. Juist daar groeit het gevoel: wij horen bij elkaar.

Stap voor stap

In het beleidsplan hebben we onze strategie uitgewerkt in concrete doelen en tijdslijnen. Dat klinkt zakelijk, maar het helpt ons om dromen om te zetten in daden. Voorbeelden zijn: een parochiebrede bezoekgroep opzetten, een overzicht van alle werkgroepen online publiceren, materiaal ontwikkelen voor ouders bij familiezondagen, of een cursus "Vrijwilliger in de Kerk" aanbieden.

Niet alles hoeft tegelijk. Sommige doelen zijn al voor de komende jaren gepland, andere reiken tot 2029. Zo houden we overzicht en kunnen we stap voor stap groeien.

Samen verantwoordelijkheid dragen

Wij willen benadrukken dat deze strategie niet "van bovenaf" komt, maar een gezamenlijke weg is. Het Leiderschapsteam heeft de plannen opgesteld, maar zij kunnen alleen werkelijkheid worden als wij er allemaal samen de schouders onder zetten. Ieder draagt zijn of haar talent bij, ieder op eigen manier. Want alleen samen kunnen wij de Kerk van morgen bouwen.

Tot slot

Hoofdstuk 4 laat zien dat het nieuwe beleidsplan meer is dan woorden. Het is een wegwijzer voor de komende vijf jaar. Daarbij mag niet onvermeld blijven dat er ruim drie jaar intensief aan gewerkt is om tot dit document te komen. Vanuit vele lagen van onze parochie – pastoraal team, vrijwilligers, werkgroepen en parochianen – zijn ervaringen, ideeën en wensen samengebracht. Dit plan is dus niet "gemaakt voor de parochie", maar echt ontstaan uit de parochie.

Als Leiderschapsteam zijn wij dankbaar voor ieders bijdrage en inzet. Nu is het aan ons allen samen om de komende jaren de woorden van dit plan om te zetten in daden. Moge de Heer ons daarbij leiden, zodat onze parochie steeds meer een plaats wordt waar geloof, hoop en liefde zichtbaar zijn in alles wat we doen.

Het pastoraal beleidsplan 2025–2030 is in zijn geheel te lezen als pdf op onze parochiewebsite.

Het Leiderschapsteam

Een jaar lang op bedevaart.

Het afgelopen jaar hebben we u meegenomen op bedevaart. We hebben u verteld over de bedevaarten naar Amsterdam, Brielle, Heiloo en Kevelaar. Er gingen parochianen naar Lourdes en Rome. Parochianen reisden te voet, per fiets, met de auto, de bus of het vliegtuig. Zij bezochten monumentale kerken en kleine kapelletjes. Zij hoorden de verhalen over verschijningen en wonderen. En zij spraken met medereizigers, bekend of onbekend. Zij zongen samen, zij baden samen en waren stil met elkaar. Met al deze ervaringen kwamen zij thuis.

Wellicht denkt u nu, dat zou ik ook wel eens willen. Dat kan natuurlijk, want de bedevaarten vinden elk jaar plaats. Misschien wilt u eerst eens horen wat het nu precies is, zo'n bedevaart. Wat zijn de ervaringen van de mensen die eerder op weg gingen? **Op 15 november** kunt u kennismaken met ervaren bedevaartgangers. In het Paus Franciscushuis komen enkelen van hen samen om hun verhalen te vertellen. U bent van harte welkom om hierbij aanwezig te zijn.

De ochtend begint om 10.00 uur en zal tot 12.00 uur duren. De koffie of de thee staan voor u klaar. U bent welkom.

Smakt

Hoop aan het einde van het leven

In december 2024 startte het jubeljaar, met als thema 'Pelgrims van Hoop'. Wijlen Paus Franciscus wilde met het jubeljaar iedere gelovige activeren om een baken van hoop te zijn voor de medemens. Voor de Wil'skracht mocht ik hierover schrijven vanuit het vakgebied van de godsdienstpsychologie. Extra moeilijkheidsgraad: de Wil'skracht had afgelopen jaar als onderliggend thema de levensloop van de mens, met daarin de gedachte dat er in iedere levensfase die een mens doorgaat, steeds een eigen manier van hoop te vinden is.

Maar wat is dan de hoop als het leven tegen het einde loopt? Deze vraag zou voor Christenen een inkoppertje moeten zijn: natuurlijk (...) is dat 'de naderende ontmoeting met God', 'de hoop op het eeuwig leven', het vooruitzicht van het 'hemels gastmaal', etc. Maar de vraag mag gesteld worden of deze antwoorden, als het levenseinde nadert en er sprake is van ziekte, lijden en mogelijk ook angst, niet worden gebruikt om het werkelijke gesprek uit de weg te gaan; 'valse hoop' die het lijden en de angst van de persoon in kwestie taboe maakt. Want als Christen hoor je toch hoopvol te zijn als de dood aanstaande is? Kortom: mag je als Christen eigenlijk wel bang zijn voor de dood?

Angst voor de dood wordt in de psychologie existentiële angst genoemd. Het is de diepste angst die een mens kent, en ieder mens wordt hier minstens eens in het leven mee geconfronteerd. De angst komt voort uit ons besef van eindigheid en veroorzaakt mentale onrust die soms kan leiden tot fysieke klachten. Vaak leidt existentiële angst ook tot eenzaamheid. Juist over deze angst spreken, kan dan opluchten. En het kan de acceptatie van de, voor ons allen onvermijdelijke, dood vergemakkelijken.

De acceptatie van onze naderende dood is waarschijnlijk de grootste levensles die we hebben. Dat acceptatieproces gaat over loslaten wat ons het meest dierbaar is: het leven en alles en iedereen waar we in dat leven aan gehecht zijn geraakt. Soms kan het helpen om in dit acceptatieproces heel bewust te werk te gaan: een 'bucketlist' afwerken, afscheidsbrieven schrijven, mensen een laatste keer ontmoeten, zeggen wat je altijd al had willen zeggen. En soms ook: schoon schip maken. De acceptatie van de naderende dood kan makkelijker worden als we anderen hun schulden vergeven.

Dit is precies wat Jezus deed aan het kruis (Luc. 23, 34; Kol. 2, 14).

De Amerikaanse, christelijke psychologen Cloud en Townsend vertellen over vergeven als 'de schuld die anderen aan jou hebben, loslaten'. Daarmee wordt het verkeerde dat jou is aangedaan niet ongedaan gemaakt, maar de pijn die ermee gepaard ging wordt door de vergeving wel krachteloos gemaakt. Door de vergeving word je losgemaakt van de kwetsende daad en de persoon die hem uitvoerde. Vergeving is daarom een actief proces dat rust geeft; vrede.

Aan het einde van het leven is juist het vinden van acceptatie, rust en vrede hetgeen we nastreven. De hoop van de Christen bestaat erin dat we deze – zo mogelijk moeilijkste – levensfase niet alleen hoeven te dragen: we staan in een gemeenschap en door, met en in die gemeenschap ook altijd in relatie met onze Schepper. En die verbinding blijft altijd, ook over de dood heen.

Lizette Romijn (1987) is psycholoog en theoloog. Ze werkt als vicekanselier voor bisdom Haarlem-Amsterdam. Lizette is haar hele leven parochiaan van onze parochie en woont met haar man in Hillegom. In december 2025 verwachten zij hun eerste kindje.

Kroniek parochie H.

Willibrordus

Gedoopt

7 september

Ties van der Zon - van Spronsen

21 september

Emily Hoek

28 september

Maeve Witterman

Overleden

27 augustus

Johan van Stein (92)

28 augustus

Nel Schippers-Teeuwen (91)

21 september

Cor van Ruiten (91)

23 september

Thea Warmerdam-van Haaster (89)

25 september

Ria Otte (85)

29 september

Jos Bon (76)

Frans Verdijk (94)

Grietje van 't Klooster – Terwisscha
(59)

1 oktober

Jan Poolman (77)

2 oktober

Lena Nulkes – van der Hulst (96)

4 oktober

Jopie van Hage – Zwetsloot (94)

Leven na de dood

Zo zeker als we weten dat wij ooit allemaal zullen sterven, zo onzeker voelen wij ons vaak wanneer we worden geconfronteerd met de dood van een dierbare. Vragen komen op: Waarom moest hij of zij zo jong sterven? Hoe kan God dit toelaten? Is er leven na de dood? Waar vind ik troost?

Voor wie gelooft, is de dood geen einde, maar een nieuw begin. Het christelijk geloof leert ons dat de dood geen muur is, maar een deur – een doorgang naar het eeuwige leven bij God. Voor ons, achterblijvers, blijft het gemis pijnlijk, maar we mogen leven in de hoop dat we onze geliefden ooit weer zullen zien.

Jezus zegt in het evangelie volgens Johannes: "Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft, zal leven, ook al is hij gestorven; en ieder die leeft en in Mij gelooft, zal in eeuwigheid niet sterven." (Joh. 11,25-26). Deze woorden sprak Jezus tegen Martha, na de dood van haar broer Lazarus. Hij wilde haar niet alleen troosten, maar ook iets groters openbaren: dat Hijzelf de Opstanding en het Leven is. Zijn overwinning op de dood biedt ons een hoop die sterker is dan het graf.

We leven in het licht van Pasen: het feest van de Verrijzenis. Het paaslicht symboliseert nieuw en eeuwig leven. Het herinnert ons eraan dat zelfs in onze diepste duisternis, God leven brengt. De dood heeft niet het laatste woord. De heilige Laurentius, diaken in Rome (overleden 258), zei ooit: "Voor mij is de nacht niet duister, alles wordt helder in het licht." God is niet afwezig in onze duisternis. Hij is er, zelfs in onze stilste rouw. Zoals een zaadje in donkere aarde groeit tot het het licht ziet, zo groeit ook nieuw leven, vaak onzichtbaar, in de diepte van ons verdriet.

Hoe kunnen wij ons voorbereiden op de dood? Wat mogen we verwachten van het leven bij God? Hoe leven we hier en nu al in verbondenheid met Hem? Wat kunnen we doen om onze hoop levend te houden? Binnen de catechese is er ruimte om hierover te spreken.

Pelgrims van hoop.

In dit kader sluit het Jubeljaar 2025 mooi aan. Onder het thema "Pelgrims van hoop", roept paus Franciscus ons op om hoop te brengen in de wereld. Hij schrijft: "Moge het Jubeljaar voor allen een gelegenheid zijn om de hoop nieuw leven in te blazen." We worden uitgenodigd om mensen van hoop te zijn – voor onszelf én voor elkaar. Juist in een wereld die soms overspoeld wordt door verdriet, lijden of uitzichtloosheid, mogen wij bruggen van hoop bouwen.

Laten wij de moed niet verliezen. Laten we blijven vertrouwen op de God die ons leven draagt – hier én over de grens van de dood heen.

Leiderschapsteam Catechese: Lorena Salazar, Christine van Berkel, Andrea Langeveld en diaken Iwan Osseweijer

Adventskrans maken

Dinsdagochtend 25 november om 10.00 uur en dinsdagavond 25 november om 19.30 uur, kunt u onder vakkundige leiding van Mw. Fia Hendriks een adventskrans maken. Voor de materiaalkosten zal een bijdrage van € 10,- worden gevraagd. Bij eigen inbreng van 4 glazen waxinehouders met pin, zijn de kosten € 5,-. Graag zelf een snoeischaar meenemen.

Aanmelden kan tot 16 november bij Ria Nieraad tel 06 11852792, of email: ria@nieraad.com. Maar ook als u op dinsdagochtend alleen koffie wilt komen drinken bent U om 10.00 uur van harte welkom in het Paus Franciscus Huis. Tijdens de H. Mis op 29/11 in de H.H. Engelbewaarderskerk en op 30/11 in de St. Jozef & St. Martinuskerk, begin van de advent, is er gelegenheid om de krans te laten zegenen.

Mooie invulling van vrijdagavond 7 november

- Bent u een vaste bezoeker van de Aanbidding op vrijdagavond in de St. Agathakerk?
- Heeft u geen ervaring met Aanbidding, en bent u benieuwd hoe zoiets eigenlijk gaat?
- Houdt u van Taizélieden, of bent u juist nieuwsgierig wat dit soort liederen zo bijzonder maakt?

Op vrijdagavond 7 november gaan we de eerste begeleide Aanbidding aanbieden in Taizé-stijl. Tussen 19.30 en 20.30 uur mogen we knielen, zitten, staan, aan de voet van het altaar. We zullen samen (Taizé)liederen zingen, samen luisteren naar teksten uit de Bijbel, samen in stilte bidden.

U bent van harte welkom vanaf 19.00 voor inloop in stilte, en om **19.30 uur** gaan we beginnen met de Aanbidding. De andere vrijdagavonden blijft de normale Aanbidding tussen 19.00 en 21.00 natuurlijk bestaan, en ook daar bent u van harte welkom!

Kerkenveiling Willibrordus Parochie

De kerken die samen de Willibrordus Parochie vormen zijn een middelpunt voor de geloofsgemeenschap, maar ook een punt van herkenning voor mensen uit Lisse, de Engel, Hillegom, De Zilk en omliggende gemeenten. Voor het eerst wordt de veiling voor de gehele geloofsgemeenschap van de Willibrordus Parochie georganiseerd. De verbondenheid en vitaliteit van de gemeenschap staat centraal. Een sterke gemeenschap die ook voor toekomstige generaties een baken kan vormen van geloof, hoop en liefde. Om dit ook voor toekomstige generaties te behouden is het van groot belang om de kerken te onderhouden en periodiek te restaureren. Bij de financiering hiervan speelt de kerkenveiling een belangrijke rol.

De afgelopen maanden is hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de kerkenveiling van 2025. Parochianen, dorpsgenoten en bedrijven hebben kavels gesponsord en dragen de kerkgemeenschap een warm hart toe. Dit heeft geresulteerd in een catalogus om trots op te zijn. Wij bedanken u hartelijk voor het enthousiasme en ondersteuning in de afgelopen periode. Wij kijken ernaar uit om er gezamenlijk op 21 november een geslaagde veilingavond van te maken.

Met genoeg delen wij daarom nogmaals de datum van de kerkenveiling van 2025.

Vrijdag 21 november, van 19.30 tot 24.00u.

De kerkenveiling zal plaatsvinden in **'t Poelhuys in Lisse** (Vivaldistraat 4, 2162 AA Lisse). De zaal opent om 19.00u, waarna de veiling om 19.30u begint en duurt tot ongeveer 24.00u. Wij vragen u dan ook om de kerkenveiling in uw agenda te noteren.

De kerkenveiling is **vrij toegankelijk** en u zult worden voorzien van hapjes en drankjes. Het is uiteraard toegestaan om bekenden mee te nemen naar de kerkenveiling. Wij kijken ernaar uit om u in grote getalen te mogen verwelkomen op 21 november om er samen een groot succes van te maken.

Samen met deze editie van de Wil'skracht treft u de catalogus voor deze veiling aan. Daarnaast ook de mini (cadeau) catalogus met artikelen voor een vaste prijs voor degenen die niet in staat zijn naar de veilingavond te komen, de "thuisblijvers" dus. Ook kunt u tot eind november de bekende en fraaie bloembollen pakketten bestellen. Wij danken u voor uw welgewaardeerde aandacht voor deze beide catalogi en de bollen actie en rekenen op uw steun !!

Comité Kerkenveiling Heilige Willibrordus parochie

Pastoor B.S. Bosma
pastoor@rkwb.nl
maandag niet beschikbaar

Kapelaan S. Kuik
kapelaan@rkwb.nl
vrijdag niet beschikbaar.

Diaken I. Osseweijer
diaken@rkwb.nl
maandag niet beschikbaar.

Liturgisch rooster: november 2025

	H. Hart van Jezuskerk De Zilk, Beeklaan 13	St. Agathakerk Lisse, Heereweg 277
Alle vieringen zijn Eucharistievieringen, tenzij anders vermeld.		
zaterdag 25 oktober 30e Zondag d.h. Jaar	19.00 Kapelaan Kuik Dames- en herenkoor	
zondag 26 oktober 30e Zondag d.h. Jaar		10.00 Pastoor Bosma koor: Canticum Novum
zaterdag 01 november Allerheiligen		
zondag 02 november Allerzielen	19.00 Kapelaan Kuik Dames- en herenkoor	10.00 Kapelaan Kuik koor: Canticum Novum
zondag 09 november Willibrordusfeest		10.00 Pastoraal team Parochiefeest en jubileum Dameskoor
zaterdag 15 november 33e Zondag d.h. Jaar		
zondag 16 november 33e Zondag d.h. Jaar		
zaterdag 22 november Christus Koning	19.00 Kapelaan Kuik Dames- en herenkoor	
zondag 23 november Christus Koning		10.00 Pastoor Bosma koor: Canticum Novum
zaterdag 29 november 1e Zondag vd Advent		
zondag 30 november 1e Zondag vd Advent		
zaterdag 06 december 2e Zondag vd Advent	19.00 Kapelaan Kuik Dames- en herenkoor	
zondag 07 december 2e Zondag vd Advent		10.00 Pastoor Bosma & Diaken Familiezondag koor: Canticum Novum
maandag 8 december Maria Onbev. Ontv.		Maria Onbevlekt Ontvangen 19.00 Pastoraal team
	H. Hart van Jezuskerk De Zilk, Beeklaan 13 iedere donderdag om 9.00 uur	St. Agathakerk Lisse, Heereweg 277 iedere maandag om 19.00 uur en iedere dinsdag om 9.00 uur

Zegening van de graven op Allerzielen

Op **zondag 2 november** vieren we Allerzielen. Het is gebruikelijk op deze dag de graven (of gedenkplaatsen) van onze dierbare overledenen te bezoeken, en deze kunnen ook gezegend worden. Op de **St.**

Jozefbegrafplaats in Hillegom vindt dit plaats om **09.00 uur** door Marjo Lommerse. De zegening van **de overige begrafplaatsen** vindt **aansluitend aan de Allerzielenvieringen** plaats.

Actuele informatie via weekbericht, website
(willibrordusbollenstreek.nl) en andere sociale media

St. Jozef & St. Martinuskerk Hillegom, Hoofdstraat 27	H.H. Engelbewaarderskerk Lisse, Heereweg 459
--	---

10.00 Kapelaan Kuik Parochiekoor	19.00 Pastoor Bosma koor: ICA
10.00 Pastoor Bosma Dameskoor	19.00 Pastoor Bosma Actaeakoor
	19.00 Kapelaan Kuik koor: ICA
10.00 Kapelaan Kuik & Diaken Dameskoor	
	19.00 Pastoor Bosma Actaeakoor
10.00 Pastor van Eijk Parochiekoor	

St. Jozef & St. Martinuskerk Hillegom, Hoofdstraat 27 <i>iedere vrijdag om 9.00 uur</i>	H.H. Engelbewaarderskerk Lisse, Heereweg 459 <i>iedere woensdag om 9.00 uur</i>
---	---

Thuiscommunie

Wanneer u de H. Communie thuis zou willen ontvangen, kunt u hiervoor contact opnemen met het centraal secretariaat:
telefoon **0252 418 870** of
email: **sec@rkwb.nl**.

Koffie na de Mis

Koffie, thee of limonade.

St. Jozef en St. Martinuskerk

Na elke zondagsmis, en elke vrijdagochtend.

Heilig Hart van Jezuskerk

Na elke zaterdagavondmis, en elke derde donderdagochtend van de maand.

H.H. Engelbewaarderskerk

Na de eerste zaterdagavondmis van de maand, en elke woensdagochtend.

St. Agathakerk

Na elke zondagsmis en elke dinsdagochtend.

Uitnodiging

Als parochie vormen we een gemeenschap. Een gemeenschap die samenkomt in een van onze kerken. Maar wij maken al deel uit van die gemeenschap voordat we de kerk binnenstappen. Een mooie uiting van die gemeenschapszin is het uitnodigen van mensen om met ons mee te gaan. Mensen die anders misschien niet naar de kerk zouden gaan. Omdat ze niet durven, omdat ze niet op het idee komen, of omdat ze niet meer in staat zijn om zelfstandig naar de kerk te gaan.

Kijkt u rond in uw omgeving?
Wie kunt u uitnodigen?

Aanbidding

Aansluitend aan de doordeweekse Missen ongeveer 10 minuten, in alle kerken.

Elke **vrijdagavond** tussen 19.00 en 21.00 in de St. Agathakerk.

Kom binnen wanneer u wilt, en blijf zolang u wilt. De Heer is blij met uw komst, ook als u er maar eventjes bent...

Familiezon­dag in Hillegom - Kom je ook?

Op 16 november is er een Familiezon­dag waarvoor ou­ders en hun kinderen van harte uitgenodigd zijn.
Meer weten? Stuur een mailtje naar familie@rkwb.nl.

Hoop op aarde

Mensen van hoop

De afgelopen zes edities van de Wil'skracht, hebt u kunnen lezen over het VastenActieproject van onze parochie: het opknappen van een schooltje in Kameroen. Ook in de Vastenperiode van 2026 willen we ons nog inzetten voor dit project, in de hoop dat het ons lukt om genoeg geld in te zamelen om het project netjes af te ronden. Dat is een mooie ambitie, maar het maakt het deze keer wel lastig om aan te sluiten bij het thema van deze editie, want wij nemen helemaal nog geen afscheid van dit project. Deze keer wijk ik daarom toch maar uit naar het jaarthema over Hoop. Dat beschouw ik als een zwaktebod, maar ik hoop dat u het me vergeeft!

Brief van Paus Leo over vluchtelingen en migranten

In de brief die Paus Leo schreef voor de Werelddag van de Migrant en de Vluchteling 2025 (na te lezen via willibrordusbollenstreek.nl), noemt hij migranten en vluchtelingen 'boodschappers van hoop'. Mensen die alle hoop verloren hebben, die zullen bij de pakken neer gaan zitten, maar juist de mensen die nog hoop hebben, zijn degenen die op weg gaan om die hoop na te jagen. In Nederland denken we dan al snel aan gelukszoekers: de zogenaamde 'kansloze asielzoekers' uit Noord-Afrika, die gehoord hebben dat je hier een uitkering en een huis kunt krijgen zonder daarvoor te hoeven werken. Dat beeld veroorzaakt een naar gevoel. Dat nare gevoel bij dit beeld is terecht, maar het beeld zelf is niet terecht, in mijn ogen. Ja. Er zullen vast mensen zijn die met dat idee hierheen komen, maar zou je een fijne familie- en vriendenkring, een redelijk huis, een betaalde baan, een vertrouwde cultuur opgeven voor zo'n idee? Of zou er sowieso al het een en ander schorten aan de situatie waarin die mensen leefden?

Voor de mei/juni-editie over de pubertijd (terug te zoeken via <https://willibrordusbollenstreek.nl/parochieblad/>) schreef ik over twee leerlingen van het schooltje in Kameroen: Sam en Kungoin. Zij laten een veel genuanceerder beeld zien van vluchtelingen en migranten, dan het beeld van de gelukszoekers die overlast veroorzaken. Een aanzienlijk deel van de mensen die, in onze ogen, in ellende leven, kiezen ervoor om te blijven. Vaak is de morele steun van hun sociale netwerk van grote waarde, en hebben ze goede hoop er samen doorheen te komen.

Wereldwijd zoekt ook een groot deel van de vluchtelingen veel dichterbij huis naar kansen voor een beter leven. Ze gaan bijvoorbeeld vanuit hun kleine dorpje naar een grotere stad in hun eigen land. Daar kennen ze misschien al mensen, ze kennen de taal, de cultuur, de regels. Als ze een diploma hebben, wordt dat in hun eigen land direct erkend, waardoor ze betere kansen hebben op betaald werk. Ook is de reis naar de dichtsbijzijnde stad natuurlijk veel goedkoper, lopend zelfs gratis, terwijl de reis naar een ander werelddeel veel duurder is.

Waardigheid is waardevol

Wanneer mensen de kans krijgen om hun levensomstandigheden te verbeteren in hun eigen dorp of stad, dan is dat veel beter voor hun gevoel van eigenwaarde dan wanneer ze geen andere uitweg zien dan te vluchten, om op een nieuwe plek een eigen plekje te veroveren. En dat is ook zo mooi aan ons VastenActieproject: met wat financiële hulp lukt het de bewoners van Njinikejem in Kameroen om gezamenlijk hun school op te knappen. Dit is geen kwestie van een handjevol bouwvakkers die werken aan een klus, maar een hele gemeenschap die gezamenlijk de handen uit de mouwen steekt. Zodat de kinderen onderwijs kunnen krijgen, onder waardige omstandigheden. En zodat iedereen groeit in eigenwaarde, omdat ieder op eigen wijze (letterlijk) een steentje kan bijdragen aan de toekomst van het dorp. Dit stemt families die eerder gevlucht waren zo hoopvol, dat er al heel wat gezinnen zijn teruggekeerd.

Hemel

Om dan toch een bruggetje te maken naar het thema van deze editie: Met onze financiële steun en ons gebed, kunnen we concreet vorm geven aan het principe dat alle christenen 'broeders en zusters' van elkaar zijn. Deze 'familieleden in Christus' in Njinikejem zullen we minder vaak zien en spreken dan onze mede-parochianen, maar we mogen leven in de hoop hen ooit te ontmoeten in de hemel.

Renée van der Salm

Padre Pio

Padre Pio had de eerste stap naar de hemel al onder de knie want getuigen hebben Padre Pio, wanneer hij diep in gebed was verzonken, een paar meter boven de grond zien zweven!

Padre Pio is geboren op 25 mei 1887 als Francesco Forgione en overleed 23 september 1968, bekend als 'Padre Pio'. Wat gebeurde er tussen deze twee dagen, waardoor deze man bekend werd onder een andere naam dan die waaronder hij werd geboren?

Padre Pio was een man die leefde tussen hemel en aarde. In zijn kleine klooster in San Giovanni Rotondo kwamen duizenden mensen samen, ieder met hun eigen hoop, verdriet of wanhoop. Ze kwamen voor hem — de priester met de doorboorde handen, de stigmata die nooit genazen. Zijn kamer rook naar bloed en wierook, en toch straalde hij een rust uit die mensen diep raakte.

Hij wist dingen die niemand hem verteld kon hebben. In de biechtstoel noemde hij zonden die nog niet waren beleden, en er zijn verhalen van mensen die hem tegelijkertijd op verschillende plekken zagen. Maar achter al die wonderen zat een man die lachte, bad en leed, die het mysterie van het geloof droeg als een last én een geschenk.

Of je nu gelooft of niet, het verhaal van Padre Pio blijft kleven. Hij was het bewijs dat het onverklaarbare niet ver weg is — soms woont het gewoon in een klooster, in de stilte van een man die bad tot zijn laatste adem.

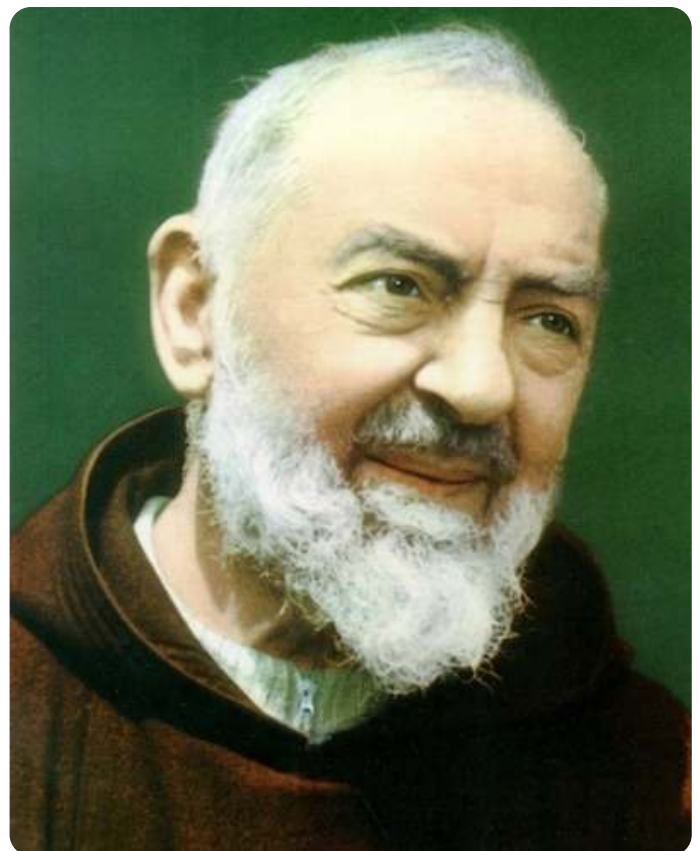
Olivia Osiewacz

ook door kunstmatige intelligentie

ontworpen met kunstmatige intelligentie

officieel portret uit circa 1947

Mevrouw Alida Mallo is bijna 100.

Honderd jaar worden, een eeuw lang in leven zijn, dat klinkt als iets bijzonders en dat is het ook. Een honderdjarige komt meestal in de krant, krijgt een brief van de koning en van de commissaris van de koning en vaak komt de burgemeester op bezoek. De jarige zelf is er meestal vrij nuchter onder. 'Ja, hij of zij loopt al een tijdje mee, en?' 'Gewoon doorademen', is nogal eens het antwoord op de vraag hoe iemand zo oud heeft kunnen worden. Bijzonder is het dus niet, maar is het dan wel leuk? Die vraag stelde de redactie aan mevrouw Alida Mallo, die bijna 100 jaar is.

Ze is in februari 1926 in Utrecht geboren. Daar groeide ze op in een groot gezin en ging er naar de lagere school. 'Dat vond ik heel erg leuk, ik hield en houd van leren. Op mijn allerlaatste rapport stond dat ik met glans de school doorlopen had.' Toch stond doorstuderen niet op het programma. 'Nee, er was armoede, dus elk kind (jongens en meisjes) moest zo snel mogelijk meeverdienen. Ik werkte in de huishouding en maakte lange dagen. Want ook thuis moest ik meehelpen.' In de weinige vrije tijd die er was, mochten mevrouw Mallo en haar zussen naar 'het zaaltje'. 'Dat werd geleid door de zusters Augustinessen. We leerden daar koken en handwerken, maar er werd ook gedanst en aan gymnastiek gedaan. Dat was heel leuk en gezellig.' In de oorlog moest zij regelmatig op stap om voedsel te halen. 'Je kreeg wel het een en ander mee, maar we moesten het wel zelf dragen. Dus heel veel meenemen lukte niet altijd. We hebben echt wel honger geleden.'

Mevrouw Mallo in haar appartement in Berkhout

Betere tijden

Gelukkig braken er betere tijden aan. De oorlog ging voorbij en aan het eind daarvan leerde zij haar toekomstige echtgenoot kennen. 'Hij kwam uit Nijmegen en was een dagje in Utrecht. Hij wilde graag rondgeleid worden en dat heb ik gedaan. Het was een heel lieve man en kort na onze eerste ontmoeting zijn wij getrouwd. Ik ging met hem mee naar Nijmegen, waar we inwoonden bij zijn ouders. Er was immers een groot tekort aan huizen.' Het echtpaar werd gezegend met twee zoons, die allebei goed terecht gekomen zijn. Mevrouw Mallo zorgde voor het huishouden, voor haar man en de kinderen, maar had voldoende energie om zelf te studeren. Zij behaalde het Middenstandsdiploma en een boekhouddiploma en werd eigenaresse van een tassenwinkel. Een winkel die jarenlang goed bekend stond in Nijmegen. 'Daar ben ik later mee gestopt, zodat ik voor de kleinkinderen kon zorgen. Ook dat heb ik met veel plezier gedaan.'

Aan de mooie tijden kwam een einde toen haar man ziek werd. Mevrouw heeft hem 15 jaar lang met liefde verzorgd, al was dat niet altijd makkelijk. 'Maar dat doe je gewoon.' Inmiddels was het echtpaar verhuisd naar een mooi appartement en nadat haar man overleden was, verhuisde mevrouw zelf naar Berkhout. Ook daar was zij nog jarenlang actief: zij was lid van de cliëntenraad en zorgde als koster ervoor dat de kapel altijd netjes was. En zij bakte taarten, die enorm gewaardeerd werden. Nu is het rustig in haar leven. Haar gezicht en haar gehoor zijn niet meer wat het geweest is en ook lopen wordt moeilijk. 'En dan wordt je leven wel heel klein.' Gelukkig is haar verstand nog altijd prima en de interesse in de buitenwereld en andere mensen is er ook nog. Zo volgt zij de binnen- en buitenlandse politiek en heeft daar uitgesproken meningen over. Zij houdt de voetbal (NEC) bij en is een groot fan van Max Verstappen. En natuurlijk zijn er de herinneringen aan een heel lang leven. Ze is tevreden en kijkt stiekem toch

Ton van Poeteren: Ik blijf misdienaar tot m'n dood

De hoofdpersoon van dit interview hoeft eigenlijk niet voorgesteld te worden. Want zoals hij zelf zegt: 'Ik ken iedereen en iedereen kent mij.' Dat is ongetwijfeld waar, maar voor degenen die hem toch niet kennen: dit stukje gaat over Ton van Poeteren, al jarenlang misdienaar in onze parochie. En dat blijft hij ook nog wel even. Ton is 79 jaar en is al sinds zijn 15e misdienaar.

Aanvankelijk was dat alleen in de H. H. Engelbewaarderskerk, maar sinds een aantal jaren dient hij ook elke maandagavond in de St. Agathakerk, en ook regelmatig op zaterdagavond in Haarlem. Waarom doet hij dat? 'Ik doe het voor God, niet voor mijzelf. En omdat ik dichtbij God en Maria wil zijn. De kerk is een soort hemel. Want God is in de kerk. En hij is óók in de hemel.' Dat is heel mooi gezegd.

Is misdienen moeilijk?

Vindt Ton het moeilijk om misdienaar te zijn? 'Niet echt, zeker niet omdat ik het al heel lang doe. Vroeger was het lastiger, want toen ging alles nog in het Latijn. Maar nu komt dat veel minder voor.' Omdat Ton al zolang misdienaar is, kent hij de routines uit zijn hoofd, hij zal zich niet snel vergissen. Hij weet wanneer hij moet knielen (tegenwoordig wordt er een bidstoel voor 'm neergezet, want de jaren beginnen toch te tellen), wanneer hij moet staan en wanneer hij mag zitten. Hij geeft op tijd de voorwerpen aan, die in de Mis gebruikt worden. Het enige wat hij wel eens lastig vindt, is wanneer er jonge misdienaars zijn, die nog ingewerkt moeten worden. Maar hij probeert niet te laten merken dat hij zich aan hen stoort. Ton houdt de agenda van het dienen zorgvuldig in de gaten en komt (bijna) nooit te laat. 'Ja, het kan zijn dat de bus niet rijdt (Ton woont in Noordwijk), dan kan ik hier niet komen. Maar gelukkig komt dat bijna nooit voor. En ook in Haarlem ben ik altijd op tijd.'

Naar de hemel

Nu Ton op leeftijd is, komt de onvermijdelijke vraag: hoe lang wil hij nog doorgaan? 'Ik blijf tot m'n dood misdienaar,' is het stellige antwoord. 'Als dat zover is, wil ik in m'n eigen misdienaarskleding begraven worden. Ik denk dat ik in de hemel wel misdienaar zal zijn, maar ik denk eigenlijk niet dat er daar nog een Mis is. Dus dan hoef ik misschien toch niet meer te dienen... De wijn en de hosties worden gemaakt op aarde, maar in de hemel hoeven mensen niet meer te werken. Dus dan hoeven ze ook geen wijn en hosties te

maken. Dus ik denk dat priesters en bisschoppen ook niet meer hoeven te werken in de hemel. Ik denk dat er wel veel priesters en bisschoppen in de hemel zijn. En natuurlijk heel veel misdienaars. Maar er zijn ook misdienaars die dingen wel eens niet goed hebben gedaan. Die gaan dan eerst naar het vagevuur, of ze gaan zelfs naar de hel.' Maar tot het zover is, steekt Ton de handen uit de mouwen. Hij wil wel naar de hemel, maar nu nog even niet.

Marian Castenmiller & Renée van der Salm

Ga nooit weg zonder afscheid te nemen

Na afloop van de zaterdagavondmis ga ik met Bep en Ruud van Haarlem naar de huiskamer van de pastorie van de H. Hartkerk in De Zilk. Ik heb hen gevraagd om een interview vanwege het thema van deze editie, en na lang wikken en wegen hebben ze toegezegd, maar dan wel even in een rustige omgeving, want dit is geen gemakkelijk onderwerp...

Afscheid nemen hoort bij het leven

Dit is de laatste Wil'skracht van het thema-jaar 'Pelgrims van Hoop: pelgrimstocht door het leven' waarbij we verschillende levensfases hebben belicht. En die laatste levensfase hoort daar onverbiddelijk bij. Soms wordt het einde aangekondigd door doktoren, soms blijkt de laatste keer gedag zeggen definitief geweest te zijn. Bep en Ruud kunnen over beide meepraten. Ruud vertelt: "Jaren geleden waren we samen aan het klussen bij vrienden. Zij waren net verhuisd en hadden hulp nodig, dus ja, dan doe je dat. Toen belden mijn ouders om te vragen of we kwamen eten. Mijn zus en haar gezin zouden ook komen, want die zouden een nachtje bij onze ouders slapen. Ons ouderlijk huis was dichterbij de luchthaven dan hun eigen huis, dus op deze manier konden ze 's ochtends vroeg net op tijd op Schiphol zijn. Wat doe je dan? We waren lekker aan het klussen, moet je dan echt eerder stoppen, je opfrissen, en naar dat etentje?" Bep knikt bevestigend. 'Het kwam echt niet handig uit, en het was kort-dag, maar ergens hadden we het gevoel dat we het tóch moesten doen.' En zo geschiedde: Ze vertrekken wat eerder bij die vrienden, en hebben dus onverwachts een gezellige avond met Ruuds familie. De dag erna verongelukt het vliegtuig bij de vliegcrash op Tenerife en wordt het gezin van Ruuds zus in één klap weggevaagd.

Elk afscheid telt

Deze tragische gebeurtenis zou op zichzelf al voldoende geweest zijn om te leven vanuit het bewustzijn dat elke dag je laatste kan zijn, óf, misschien nog wel erger, de laatste dag van iemand van wie je houdt. Maar bij Bep thuis werd deze les er ook al behoorlijk ingepeperd. Bep citeert haar vader: "Leef zo dat je honderd kunt worden, maar ook dat je morgen kunt sterven.". En dat doen Ruud en Bep. En op hun beurt hebben zij dat ook doorgegeven aan hun kinderen en die geven het weer door aan de kleinkinderen. 'We zullen nooit, nóóit, met ruzie naar bed gaan of het huis verlaten. Nooit.'

Ze halen een gedichtje aan van Toon Hermans:

Ga nooit weg zonder te groeten

*Ga nooit weg zonder te groeten,
ga nooit heen zonder een zoen.*

*Wie het noodlot zal ontmoeten,
kan het morgen niet meer doen.*

*Loop nooit weg zonder te praten,
dat doet soms een hart zo pijn.*

*Wat je 's morgens hebt verlaten,
kan er 's avonds niet meer zijn...*

Toon Hermans

De dood stapte uit de schaduw

Beiden zijn zich dus terdege bewust van de eindigheid van het leven, en de onzekerheid die daarbij hoort. Ongeveer een jaar geleden had Ruud een gesprek met een oncoloog, Bep aan zijn zijde, uiteraard, en in dat gesprek stapte de Dood uit de schaduw. Die Dood, waarvan je weet dat hij altijd aanwezig is. "Je hebt kanker, en het ziet er niet goed uit.". Een achtbaan volgt. Emoties, hoop, verdriet, onmacht, boosheid. Ruud start een behandeltraject: hoopvol. Controle-afpraak: onzekerheid. De behandeling slaat wonderbaarlijk goed aan: dankbaarheid. Weer een controle-afpraak: opnieuw zenuwen. "Hier is de kanker weg, maar daar zit het waarschijnlijk nog wel." Ja, wat kun je dan aan emoties nog opsommen?

Deze zaterdag van ons gesprek valt in de periode tussen een scan en het gesprek over het resultaat ervan. Op maandag krijg ik een appje "Nee, het nieuws was niet goed. Hoe lang ik nog heb is afwachten, maar het zal geen jaren meer zijn." Aan mijn kant: een gevoel van verslagenheid. Lieve, behulpzame, goede mensen als Ruud zouden niet mogen sterven. Bep zou niet alleen achter mogen blijven. We hebben zulke mensen veel te hard nodig. Maar aan de andere kant: ons gesprek heeft ook duidelijk gemaakt hoe deze twee lieve mensen tegen de dood aankijken. Tegen het leven na de dood aankijken.

Na de dood

In ons gesprek ontkwam ik er niet aan om te vragen of Ruud bang is voor de dood. 'Nee. Ik wil nog niet, maar ik ben niet bang.' En hoe denkt Bep erover? 'Ik weet dat er meer is na de dood. Ik heb een keer een operatie ondergaan. Een heel eenvoudige operatie, ik was niet eens onder volledige narcose, maar terug op de uitslaapkamer ging het helemaal mis. Toen heb ik mijn ouders gezien. Naast mijn ziekenhuisbed. Ze waren allebei al overleden, maar toch stonden ze daar. Toen ik er later nog eens goed over nadacht, vroeg ik me af welke kleding ze eigenlijk gedragen hadden. Op dat moment realiseerde ik me pas dat ze transparant waren. Ze waren transparant! Dat bedenk je toch niet???' Ook ik ken een verhaal van een (inmiddels overleden) tante die een bijna-doodervaring had. Zij werd aan het einde van een tunnel opgewacht door haar vader en de buurman. Ze had geen idee wat die buurman ermee te maken had, maar die was er écht bij. Ook dat verzin je toch niet?

Ruud geeft aan dat hij het gesprek wil afronden. We kijken op ons horloge. Ja, het wordt inderdaad wel bijna bedtijd. We zitten al anderhalf uur te praten! Ook Bep en Ruud zijn verrast. Ze zagen op tegen dit gesprek, want het is geen luchtig onderwerp. Maar het was een mooi gesprek. Ruud drukt me nog één ding op het hart wanneer we de voordeur achter ons dichttrekken. 'Wil je alsjeblieft opschrijven dat ik heel dankbaar ben voor alle mensen die kaarsjes voor me opsteken, kaartjes voor me schrijven, die me een hart onder de riem steken?'. Natuurlijk, Ruud, bij dezen!

Renée van der Salm

Hulp nodig?

De PCI is een instelling die een diaconale functie heeft voor parochianen van een geloofsgemeenschap maar ook voor mensen van buiten de geloofsgemeenschap. **Diaconie is omzien en hulp bieden aan een ieder die dat nodig heeft.** Vanuit naastenliefde (= caritas) wordt de helpende hand geboden. De PCI beschikt over middelen om mensen die in nood zijn gekomen, of mensen die niet meer in aanmerking komen voor regelingen vanuit de gemeente, direct te helpen. Vooral op financieel gebied helpen wij mensen die bij andere instanties niet meer terecht kunnen. Dit kan in de vorm van een lening of schenking zijn. Indien nodig doet de PCI soms ook aankopen om mensen in nood te helpen.

Naast het financieel ondersteunen van mensen helpen wij ook organisaties met humanitaire doelstellingen in eigen land en daarbuiten. Maar zeker ook de regionale instellingen vergeten wij niet! De PCI ondersteunt ook verschillende projecten binnen de parochie.

De PCI bestaat uit vrijwilligers. Integere mensen die zich vanuit hun geloofsovertuiging willen inzetten voor de medemens. "Ik had honger en jij gaf mij te eten." (Matt. 25, vers 35). **Mensen in tijdelijke financiële nood kunnen een hulpaanvraag doen.** Deze zal uiterst zorgvuldig en **vertrouwelijk** worden behandeld. Uiteraard kunnen ook organisaties en werkgroepen een beroep doen op de PCI. Tevens is het mogelijk een aanvraag te doen voor een ander.

De hulpaanvraag kan via e-mail gedaan worden. Maar u kunt ook een briefje in de brievenbus van de pastorie doen. Uiteraard mag u ook telefonisch contact opnemen met een van de parochie secretariaten. Het secretariaat zal de betreffende lokale PCI inlichten en wij zullen dan contact met u opnemen. Mogelijk kunnen wij u de helpende hand bieden. Misschien zijn wij dat laatste (puzzel) stukje waar u op zoek naar bent...

PCI, afdeling De Zilk E-mail: pcidezilk@gmail.com

PCI, afdeling Hillegom E-mail: pcihillegom@gmail.com

PCI, afdeling Lisse E-mail: pcilisse@gmail.com

22 en 23 november vieren we dat Christus Koning van het Heelal is.

Juweliers - Horlogers - Diamantairs

Hoofdstraat 72-74 HILLEGOM Tel. 0252-515608
www.roelandjuweliers.nl

Als u kiest voor: Duurzaamheid, Innovatie, Kwaliteit en Betrouwbaarheid

Homma Elektrotechniek BV heeft een uitgebreide Certificering.
Details hierover vindt u op www.homma.nl

Vennestraat 21

2161 LE Lisse

0252-416034 tel

www.homma.nl

info@homma.nl

Elektrotechniek

Beveiliging

Industriele automatisering

Onderhoud en beheer

Dataverwerk

Zonnepanelen

Marconistraat 14
2181 AK HILLEGOM
tel. 0252 - 50 51 21
www.weveko.nl
info@weveko.nl

Het grote verschil
zit in de kleine details

uitvaartzorgbollenstreek.nl

Oranjelaan 76
2161 KH Lisse

0252 411 366

Uitvaartverzorging
Vermeij

Patricia Vermeij

06 - 23 69 63 25

Dag en nacht bereikbaar

Puur & Persoonlijk

De Zilk • www.uitvaartverzorgingvermeij.nl

BOOT NATUURSTEEN

Sinds 1902

Grafmonumenten
& Urnen

Meer en Duin 21-23 • Lisse
T: (0252) 413 308

www.bootnatuursteen.nl
www.memorieurnen.nl

DAMO
grafmonumenten

Eerlijk en vertrouwd

AMPÈRESTRAAT 2 / 2181HB / HILLEGOM
WWW.DAMONATUURSTEEN.NL
T: 0252-520329

interparts
altijd verbonden

internet provider

werkplek online

beveiliging

hosting

interparts.nl

UITVAARTVERZORGING —SINDS 1878—
UITENDAAL

023 - 532 44 86

Een familiebedrijf dat door kleinschaligheid
in staat is een maximale kwaliteit te bieden
tegen een vriendelijke prijs.

Martin Uitendaal en zijn medewerkers,
jarenlange ervaring, persoonlijk, warm,
betrokken en 24 uur per dag bereikbaar!

LAAT UW ZORG, ONZE ZORG ZIJN!

Kantoor en garage:

Oranjestraat 21/25, 2013 VA Haarlem

info@uitvaartuitendaal.nl

www.uitvaartuitendaal.nl

TEAM

Houvast
tijdens
hectiek

Heereweg 21, 2161 AC Lisse
0252 - 413 213
info@vanderputtenendunweg.nl
www.vanderputtenendunweg.nl

Van der Putten
& Dunweg

HOVENIERSBEDRIJF
VAN 't KLOOSTER

Wilt u voor de tuin een ander plan?
Bel dan de vakman.

Weeresteinstraat 211
2182 GW HILLEGOM
Mob. 06 - 53 799 732
www.hoveniersbedrijfvantklooster.nl
info@hoveniersbedrijfvantklooster.nl

R. KORBEE B.V.
INSTALLATIETECHNIEK

HILLEGOM

0252-522275

WWW.RKORBEEBV.NL

INFO@RKORBEEBV.NL

Heilig Hart van Jezuskerk

Beeklaan 14
2191 AB De Zilk
0252 - 515753
secdezilk@rkwb.nl

Bankrekeningnummer:
NL 48 RABO 03881 15 009

St. Jozef en St. Martinuskerk

Hoofdstraat 27
2181 EA Hillegom
0252 - 515000
sechillegom@rkwb.nl

Bankrekeningnummer:
NL 42 RABO 03169 02 373

Kerken open

St. Agathakerk:

9.00 - 16.30 uur

Mariakapel van de

H.H. Engelbewaarderskerk:

10.00 - 16.00 uur

Het stiltecentrum van de

St. Jozef en St. Martinus:

9.00 - 16.30 uur

H. Hart van Jezuskerk:

9.00 - 17.00 uur

Mariakapel Nassaustraart Lisse:

10.00 - 17.00

H.H. Engelbewaarderskerk

Heereweg 459
2161 DC Lisse
0252 - 211453
secengel@rkwb.nl

Bankrekeningnummer:
NL 86 RABO 03365 30 986

Parochie
H. Willibrordus

St. Agathakerk

Heereweg 277
2161 BH Lisse
0252 - 413330
seclisse@rkwb.nl

Paus Franciscus Huis

Heereweg 271
2161 BH Lisse

Bankrekeningnummer:
NL 86 RABO 03365 30 986

Centraal Secretariaat

Willibrordushuis

Hoofdstraat 27 B
2181 EA Hillegom
0252 - 418870
sec@rkwb.nl

Bereikbaar op werkdagen
van 08:30 tot 12:30 uur

**Vanuit onze parochiekerken zijn
alle vieringen te beluisteren via:**

www.kerkomroep.nl:

H.H. Engelbewaarderskerk
St. Jozef en St. Martinuskerk

www.kerkdienstgemist.nl:

H. Hart van Jezuskerk De Zilk

Of te bekijken via:

www.youtube.com:

Parochie Heilige Willibrordus
(vanuit de St. Agathakerk)

www.willibrordusbollenstreek.nl

Ziekenzalving of uitvaart:

06 - 33 86 59 55

